

[Wilhelm.]

ting. Er der særlig katastrofale følger for det, socialdemokratiet med et forkert udtryk kalder samfundet – vi andre kalder det det kapitalistiske system? Er der særlig katastrofale følger? Nej, selv om man accepterer det som målestokken, er det ikke engang rigtigt. Så er det tværtimod rigtigt, som Finanstidende skriver, at i denne situation med den store arbejdsløshed og den store manglende kapacitetsudnyttelse er der mindre samfundsøkonomiske konsekvenser, end der normalt ville være. Eller som de siger: selv om der virkelig skulle blive udløst en såkaldt storkonflikt på arbejdsmarkedet, er det svært at fastholde, at en sådan konflikt i sig selv skulle indebære væsentligere samfundsøkonomiske skadevirkninger.

Hvis der er noget særligt, er det altså den modsatte vej, der er noget særligt netop i dag.

For at få præciseret, om det er uberettiget at sige, at socialdemokratiet skrinlægger konflikt- og strejkeretten, bliver jeg derfor nødt til at spørge arbejdsministeren helt konkret: kan han give bare ét eneste eksempel på, under hvilke betingelser en socialdemokratisk regering ville tillade, at overenskomstkonflikten kom til at løbe, efter at mæglingforslaget var forkastet som forudset i forligsmandsloven, bare ét eksempel?

Arbejdsministeren (Erling Jensen):

Til hr. Wilhelm dette, at det ikke kan være hr. Wilhelm ubekendt, at man har haft strejker i forbindelse med overenskomstsituationer. Det må da være bevis nok.

Jeg mener som hr. Auken, at vi befinder os i en ekstraordinær situation. Der kunne være grunde til at antage, at dansk fagbevægelse mener det samme med de udtalelser, den er kommet med, og jeg tror, at vi ved ganske mange lejligheder i denne sal har diskuteret, at vi i hvert fald befinder os i en ret særegen økonomisk og beskæftigelsesmæssig situation.

Det får mig så til at sige til hr. Ninn-Hansen, som jeg ikke håber ville foretrække, at jeg også havde tiet stille ved denne lejlighed, at hr. Ninn-Hansen gik glip af den ene halvdel af mine bemærkninger om ATP-lovene, som var, at jeg på hr. Ninn-Hansens opfordring sagde, at jeg meget gerne redegjorde for disse loves indhold under udvalgsarbejdet i nat. Det var vist så positivt, som hr. Ninn-Hansen ønskede det, og jeg håber derfor, at han er lidt mildere

stemt i hvert fald på dette område, når det går op for ham.

Så vil jeg godt have lov at sige, at når hr. Ninn-Hansen også har sine problemer med, at hverken hr. Auken eller jeg, hverken regeringen eller den socialdemokratiske gruppe, kan erkende, at dette må være starten på en ny og ændret holdning til konflikter, så er det, fordi vi har en væsensforskellig holdning til begrebet frie forhandlinger. Vi mener, at det er en ulykke, hver gang frie forhandlinger ikke lykkes. Vi mener, at man skal gå så langt, som det overhovedet er muligt i hver enkelt situation for at få de frie forhandlinger til at lykkes, og kun når det er åbenlyst, at det ikke har kunnet lade sig gøre, og først når parterne har givet op, kan vi være i en situation, hvor vi er nødt til at foretage et politisk indgreb, og da må det ske på den måde, der øver mindst mulig vold mod det, der ellers ville være kommet til eksistens gennem de frie forhandlinger.

Jeg har dermed også svaret hr. Ib Christensen, der spurgte: hvorfor har man ikke gjort noget andet? Hvorfor har man f.eks. ikke nøjedes med at tage områder ud? Det har vi ikke, fordi vi er af den opfattelse, at det at ophøje et mæglingforslag, som begge arbejdsmarkedets parter har lagt deres egen ekspertise og viden ind i at opbygge, er at flytte sig mindst muligt fra det, der ellers ville have været resultatet af en fri forhandling.

Hr. Kurt Hansen synes, at der er forskel i mine betragtninger med hensyn til, om situationen er den samme eller den ikke er det. Jeg erkender blankt, at hvis vi diskuterer, hvad der er lykkeligst, en forhandlingsløsning eller det, vi er på vej til at foretage os nu, så er det altid lykkeligst, hvis parterne kan finde deres egen løsning. Men hvis det, vi diskuterer, er resultatet for den enkelte lønmodtager og den enkelte arbejdsgiver i den givne situation, ja, så er situationen nøjagtig den samme, for det er det nøjagtige indhold af det mæglingforslag, der ellers ville være kommet til eksistens gennem parternes frie afstemning, der nu søges ophøjet til lov, ikke mere, ikke mindre.

Glistrup (FP):

Arbejdsministeren sagde her i sit sidste indlæg, at vi befinder os i en særegen økonomisk og beskæftigelsesmæssig situation, og at det er grunden til det af regeringen fremsatte forslag. Men kan ministeren da overhovedet ikke forstå, at netop hvis vi gennemfører dette forslag